

На основу члана 14. Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 51/01, 96/03, 128/06 и 120/08) и члана 69. ст. 1 и 4. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08), министар финансија д о н о с и

У П У Т С Т В О

О НАЧИНУ ОБРАЧУНА И УПЛАТЕ ДОПРИНОСА

1. Овим упутством прописује се начин обрачуна и плаћања пореза и обавезних доприноса (у даљем тексту: доприноси) на приход од личних примања у Републици Српској (у даљем тексту: Република).

2. Исплатилац који за обвезника плаћа пуне доприносе уплату врши једним платним налогом на рачун јавних прихода.

3. Исплатилац који за обвезника плаћа само допринос за здравствено осигурање уплату доприноса врши налогом за плаћање на рачун јавних прихода са позивом на врсту прихода Фонда за здравствено осигурање.

4. Исплатилац који за обвезника плаћа само допринос за пензијско и инвалидско осигурање уплату доприноса врши налогом за плаћање, на рачун јавних прихода са позивом на врсту прихода Фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

5. Исплатилац који за обвезника плаћа допринос и за пензијско и инвалидско осигурање и за здравствено осигурање уплату врши са два налога за плаћање на рачун јавних прихода.

6. Преглед обвезника доприноса који су обавезно осигурани на здравствено осигурање, који су обавезно осигурани на пензијско и инвалидско осигурање за случај инвалидности проузрокованом повредом на раду и професионалном болешћу, док се налазе у одређеним околностима и обвезници који су обавезно осигурани на пензијско и инвалидско осигурање и здравствено осигурање, за случај инвалидности проузроковане повредом на раду и професионалном болешћу док се налазе у одређеним околностима, са прегледом основица за уплату доприноса и уплатиоцима, дат је у табелама садржаним у Прилогу број 1, који чини саставни дио овог упутства.

7. Постоје два модела прерачунавања нето личних примања у бруто лична примања:

1. Модел "фиксне нето плате",
2. Модел "фиксне бруто плате".

Примјер обрачуна по овим моделима дат је у Прилогу број 2, који чини саставни дио овог упутства.

8. Ступањем на снагу овог упутства престаје да важи Упутство о начину обрачунавања и уплате доприноса („Службени гласник Републике Српске“, бр. 57/01 и 70/01).

9. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 06.05/452-228/08
26. децембра 2008. године
Бања Лука

Министар,
Александар Џомбић, с.р.

Прилог број 1

Табела 1 - Преглед обвезника и уплатиоца ДОПРИНОСА ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

Р. бр.	ОБВЕЗНИК ДОПРИНОСА	ОСНОВИЦА ЗА УПЛАТУ ДОПРИНОСА	УПЛАТИЛАЦ ДОПРИНОСА	РОК ЗА УПЛАТУ ДОПРИНОСА
1	Незапослено лице док је редовно пријављено Заводу за запошљавање, уколико не прима материјално обезбјеђење	20% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Завод за запошљавање	до 20-ог у мјесецу за претходни мјесец
2	Ванредни студент док је редовно пријављен Заводу за запошљавање	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Завод за запошљавање	
3	Избјегло и расељено лице и повратник, ако није осигурано по другом основу	25% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Министарство за избјеглице и расељена лица	
4	Лице коме је признато право на здравствено осигурање према Закону о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске	20% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Министарство рада и борачко-инвалидске заштите	
5	Лице које је корисник права из Закона о социјалној заштити, ако није осигурано по другом основу	40% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Центар за социјални рад	
6	Лице које се бави пољопривредном дјелатношћу као јединим или главним занимањем	30% просјечне бруто плате за прет. мјесец	лично	
7	Страни држављанин који се школује на територији Републике, ако међународним споразумом није другачије одређено	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	лично	
8	Држављанин Републике који у цијелости или дјелимично остварује пензију и инвалиднину од иностраног исплатиоца, док има пребивалиште на територији Републике, ако међународним споразумом није другачије одређено	пензија, односно инвалиднина	лично	
9	Лица која се укључују у обавезно здравствено осигурање	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	лично	

Напомена:

- За основу код обрачуна доприноса користи се прописани проценат просјечне бруто плате у Републици за претходни мјесец, а према посљедњем податку Републичког завода за статистику објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“.

- За незапослено лице које је редовно пријављено Заводу за запошљавање, уколико не прима материјално обезбјеђење, допринос за здравствено осигурање плаћа Влада Републике Српске преко Завода за запошљавање јер је та обавеза прописана чланом 54. Закона о здравственом осигурању.

Табела 2 - Преглед обвезника и уплатиоца ДОПРИНОСА ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

Р. бр.	ОБВЕЗНИК ДОПРИНОСА	ОСНОВИЦА ЗА УПЛАТУ ДОПРИНОСА	УПЛАТИЛАЦ ДОПРИНОСА	РОК ЗА УПЛАТУ ДОПРИНОСА
1	Лице које на територији Републике учествује у акцији спасавања или одбране од елементарних непогода или у акцији предузетој ради спасавања живота грађана или отклањања материјалне штете на имовини	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Организација која организује акцију спасавања	до 20-ог у мјесецу за претходни мјесец
2	Члан добровољног ватрогасног друштва за вријеме гашења пожара, спасавања људи и имовине угрожене пожаром и другим елементарним непогодама, уклањања посљедица елементарних непогода, одласка на вјежбу и повратку са вјежбе, као и за вријеме образовања за ватрогасну службу које организује ватрогасно друштво	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Јединица локалне самоуправе	
3	Лице које на захтјев надлежних државних органа пружи помоћ тим органима, ако том приликом буде повријеђено или се разболи	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Државни орган на чији захтјев осигураник пружа помоћ	
4	Лице за вријеме обављања обавезног рада приликом издржавања казне затвора, малољетничког затвора и за вријеме извршења васпитне мјере у дисциплинском центру за малољетнике, васпитној установи, васпитно-поправном дому или у другој установи за осposобљавање	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Казнено-поправна, односно васпитна установа	

5	Лице за вријеме учешћа у омладинској радној акцији, односно радном кампу и такмичењу (производном, спортском и др.)	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Организатор омладинске радне акције
6	Лице за вријеме вршења одређених јавних функција или грађанских дужности по позиву (у својству посланика, свједока, судије поротника, вјештака или тумача и др.)	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Републике, односно јединица локалне самоуправе
7	Дијете са тешкоћама у развоју, за вријеме стручног оспособљавања, након завршене основне школе	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Организација, односно послодавац код ког се оспособљава

Табела 3 - Преглед обвезника и уплатиоца ДОПРИНОСА ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ И ДОПРИНОСА ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

Р. бр.	ОБВЕЗНИК ДОПРИНОСА	ОСНОВИЦА ЗА УПЛАТУ ДОПРИНОСА	УПЛАТИЛАЦ ДОПРИНОСА	РОК ЗА УПЛАТУ ДОПРИНОСА
1	Ученик и студент за вријеме практичне наставе, односно за вријеме стручне праксе код послодавца	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Школа, односно факултет	до 20-ог у мјесецу за претходни мјесец
2	Незапослено лице за вријеме преквалификације или доквалификације, на коју је упућено од стране организације за запошљавање	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Организација за запошљавање	
3	Лице које у складу са прописима из области радних односа обавља привремене или повремене послове	Висина бруто накнаде	Организација, односно установа која је ангажовала лице	
4	Лице за вријеме обављања послова код послодавца, без заснивања радног односа (волонтерски рад), у складу са прописима из области радних односа	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Организација, односно послодавац	
5	Лице за вријеме омладинског радног ангажовања посредством задруге ученика, студената и незапослене омладине	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Организатор	
6	Лице за вријеме учешћа у јавним радовима, које организује Република или јединица локалне самоуправе	50% просјечне бруто плате за прет. мјесец	Република или јединица локалне самоуправе	

Прилог број 2.

1. Модел "фиксне нето плате"

По овом моделу, садашња нето примања била би прерачуната у бруто примања тако да износ нето примања остане непромијењен.

Бруто плата (B_n) или друго бруто лично примање може се израчунати по формули:

$$B_n = (H_n - 24) / 0,63848$$

Наведена формула не вриједи за садашње нето плате (H_n) мање од 300 КМ.

У нашем моделу смо претпоставили да не постоји право на умањење пореске основице потврђено пореском картицом (издржавани чланови домаћинства, плаћене камате на стамбене кредите, добровољно пензионо осигурање), па би се износ нето плате утврдио примјеном сљедеће формуле:

$$H_n = B_n - 0,306 * B_n - 0,08 * (B_n - 0,306 * B_n - 300 \text{ КМ})$$

Примјер прерачуна за три нивоа нето плате дат је у табели:

Радници	Садашња нето плата	Модел „фиксне нето плате“							
		Нова бруто плата	Фонд ПИО	Фонд ЗО	Фонд ДЗ	Фонд за запошљавање	УКУПНО ДОПРИНОСИ	Порез на доходак	Нова нето плата
Р1	300	432	73,5	49,7	6,1	3,0	132,3	0	300
Р2	800	1.215	206,6	139,8	17,0	8,5	371,9	43,5	800
Р3	1.200	1.842	313,1	211,8	25,8	12,9	563,6	78,3	1.200

2. Модел „фиксне бруто плате“

По овом моделу, садашња нето примања била би прерачуната у бруто примања тако да износ бруто примања остане непромијењен.

Мјесечна бруто плата (B_n) представља збир нето плате (H_n), доприноса (D_n) и пореза на доходак (P_n):

$$B_n = H_n + D_n + P_n$$

Модел израчунавања мјесечне бруто плате можемо приказати у облику:

$$B_n = H_n + 0,42 * H_n + (H_n - 250 \text{ КМ}) * 0,1 + (H_n - 2.340 \text{ КМ}) * 0,05$$

(ако је мјесечна нето плата мања од 2.340 КМ, последњи сабирак се не израчунава).

Примјер прерачуна за три нивоа нето плате дат је у табели:

Радници	Садашња нето плата	Модел "фиксне бруто плате"							
		Фиксна бруто плата	Фонд ПИО	Фонд здравља	Фонд за дјечу	Фонд за запошљавање	УКУПНО ДОПРИНОСИ	Порез на доходак	Нова нето плата
Р1	300	431	73,3	49,6	6,0	3,0	131,9	0	299
Р2	800	1.191	202,5	137,0	16,7	8,3	364,4	42,1	784
Р3	1.200	1.799	305,8	206,9	25,2	12,6	550,5	75,9	1.173